

Sport en bewegen bij de oudere bevolking

**Inzichten in voorkeuren,
lidmaatschap en deelname**

SPORT.
VLAANDEREN

Situering

Naar aanleiding van de Inspiratiedag actief ouder worden van Sport Vlaanderen in januari 2024 zetten we cijfers rond sportlidmaatschap en sportparticipatie opnieuw in de kijker.

In welke mate ouderen of senioren sporten en bewegen kunnen we beschrijven aan de hand van verschillende databronnen. In de eerste plaats kijken we naar de ledencijfers van de erkende sportfederaties in Vlaanderen en het aandeel senioren onder deze leden.

Aanvullend werpen we een blik op de mate waarin senioren sporten en bewegen als activiteit onafhankelijk van een lidmaatschap van een

vereniging of een sportclub. Vooraleer we inzoomen op sport en senioren, richten we onze blik eerst naar enkele algemene cijfers over het aandeel senioren en de verwachte evoluties op dat vlak.

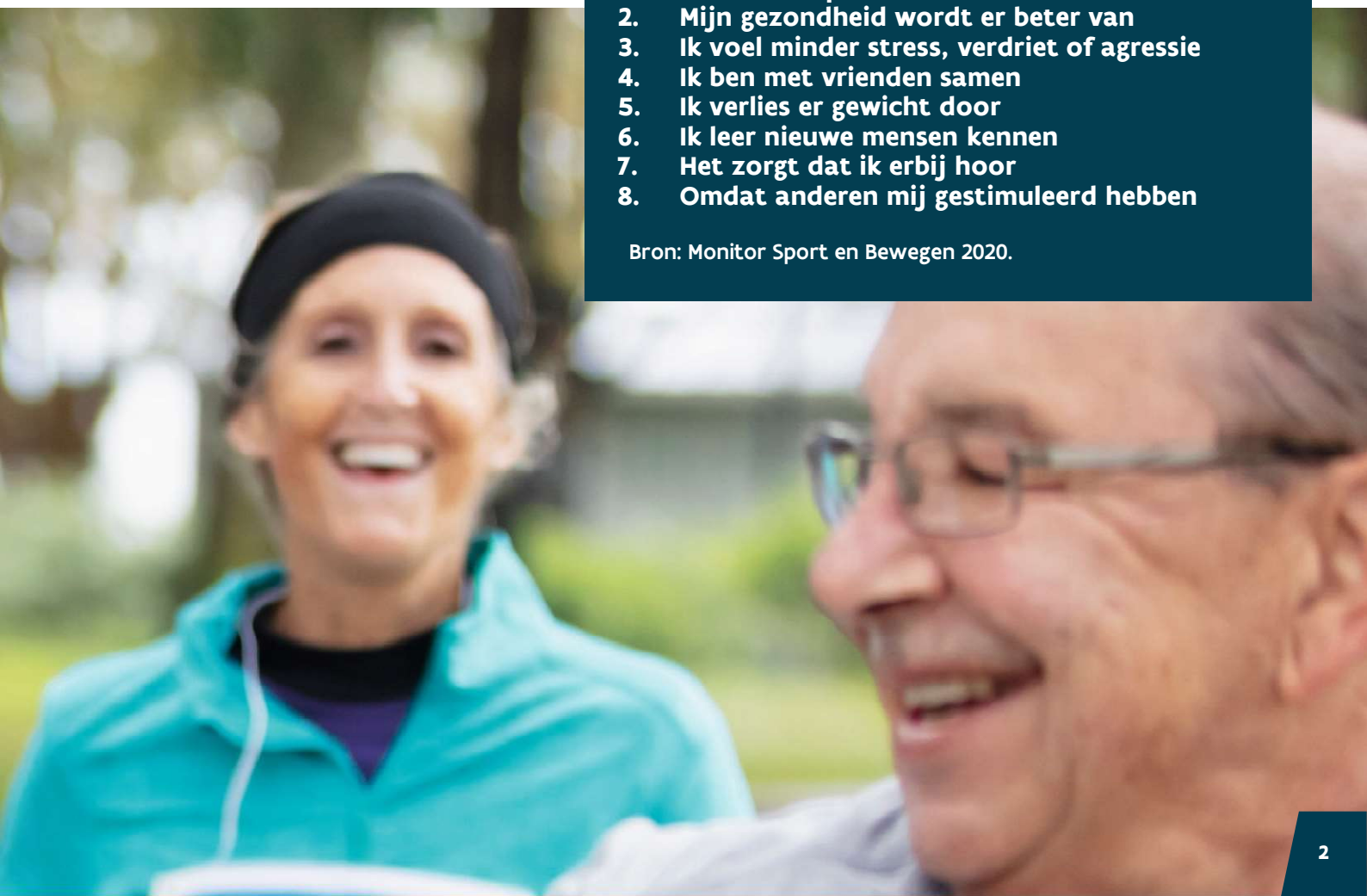
We gebruiken in deze publicatie de term senioren voor de oudere Vlaamse bevolking. Indien mogelijk gebruiken we leeftijdscategorieën vanaf 50 jaar.

Voor een ruimer maatschappelijk beeld over de vergrijzing van onze samenleving, kan je terecht in bijlage 3 over de voortgezette vergrijzing en ontgroening van de Vlaamse samenleving.

Populairste motieven van ouderen om te sporten

1. **Ik beleef er plezier aan**
2. **Mijn gezondheid wordt er beter van**
3. **Ik voel minder stress, verdriet of agressie**
4. **Ik ben met vrienden samen**
5. **Ik verlies er gewicht door**
6. **Ik leer nieuwe mensen kennen**
7. **Het zorgt dat ik erbij hoor**
8. **Omdat anderen mij gestimuleerd hebben**

Bron: Monitor Sport en Bewegen 2020.

Sportlidmaatschap

Onderstaande figuur 1 is de combinatie van de bevolkingspiramide (het linkse donkere deel) en een sportlidmaatschapspiramide (het rechtse lichtblauwe deel). De figuur geeft het aandeel van een bepaalde leeftijdsgroep weer ten opzichte van de hele Vlaamse bevolking (links) of alle leden van Vlaamse erkende sportfederaties (rechts).

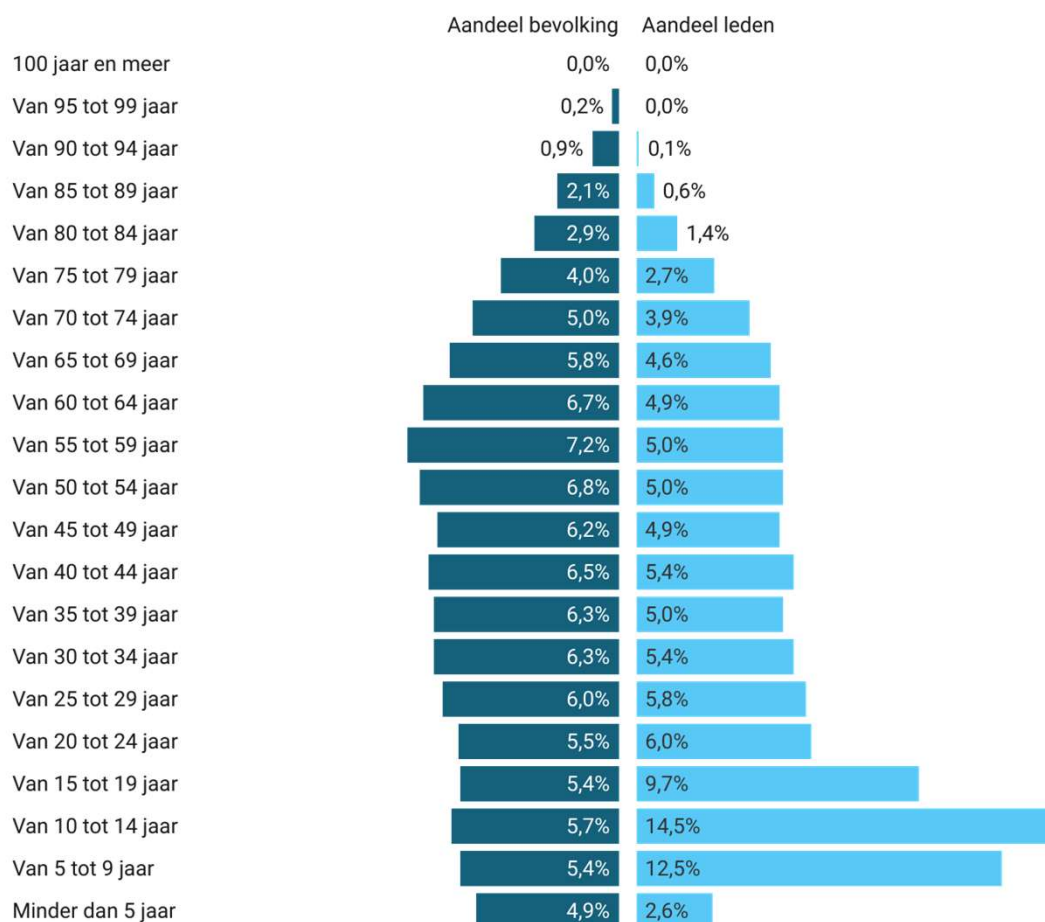
De Vlaamse bevolkingspiramide vertoont het profiel van een verouderde bevolking; een zware top en een smalle basis; er zijn dus meer ouderen dan jongeren in Vlaanderen. De ledenpiramide van Vlaamse sportfederaties daarentegen draagt het

profiel van een heel jonge bevolking; een brede lage basis en een smalle top.

Die brede basis bestaat voornamelijk uit 5-9 jarigen, 10-14 jarigen en 15-19 jarigen die ruim aanwezig zijn in een sportclub. Zo zijn kinderen en tieners (<20 jaar) beter vertegenwoordigd in de sportclub (39% van alle leden) dan in onze samenleving (21% van de bevolking). De senioren (hier vanaf 60 jaar) zijn minder aanwezig in de sportclub (18% van alle leden) dan in onze samenleving (28% van de bevolking).

Figuur 1: Bevolking (links) en ledencijfers erkende sportfederaties (rechts) in 2022 per leeftijdsgroep (data uit het Kennisplatform Sport Vlaanderen).

Vlaanderen vs. erkende Vlaamse sportfederaties

Figuur 2 en Tabel 1 geven een inzicht in de evolutie van het aantal senioren aangesloten bij erkende Vlaamse sportfederaties tussen 2014 en 2022. In figuur 2 zie je het ledenaantal van de verschillende senioren groepen toenemen doorheen de tijd. Het aandeel ten opzichte van alle leden is weergegeven in tabel 1. Zo zien we dat 55-plus leden in 2022 23,3% van alle leden bepalen.

Het aandeel van alle 55-plussers steeg van 18,9% in 2014 naar 23,3% in 2022. Bijna één op vier leden zijn 55+.

In 2014 was de helft van de sportende senioren tussen 55-64 jaar. Het aandeel van die groep bleef sindsdien ongeveer gelijk, maar er is een ruimer aandeel sporters tussen 65-74 jaar en 75-84 jaar.

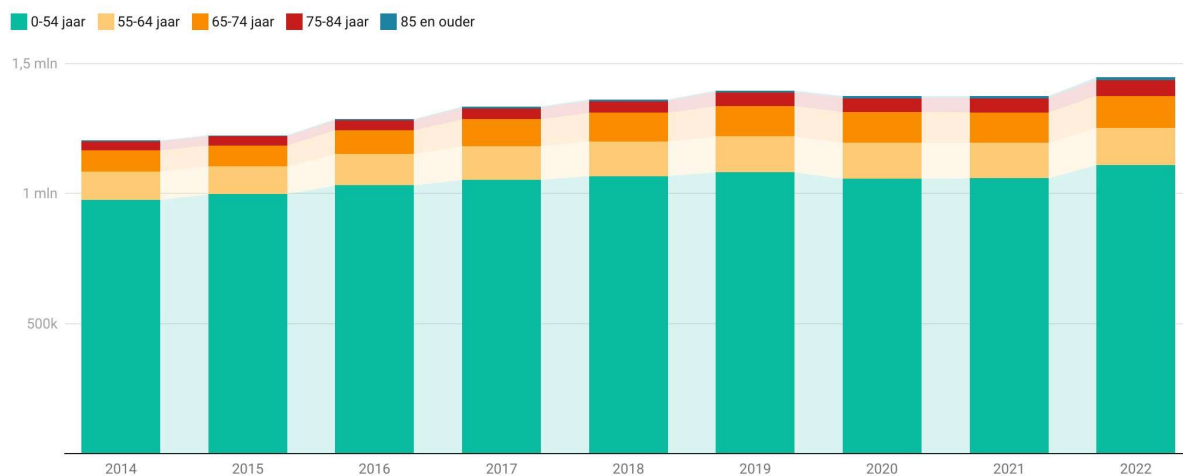
Het aandeel sportende senioren

Het aantal sportende senioren en hun aandeel in de sportclub steeg de laatste jaren gestaag. Bovendien steeg dat aantal sneller dan de toename van de vergrijzing. Met andere woorden, het aandeel sportende senioren in de samenleving is, ondanks de verdere vergrijzing, ook gestegen. In 2014 was 11,2% van alle 55-plussers lid van een sportclub. In 2022 bedroeg het aandeel 14,5%.

Op het kennisplatform van Sport Vlaanderen kan je per sportfederatie het aandeel aangesloten senioren terugvinden. Een overzichtstabel op basis van de ledencijfers van 2022 vind je in bijlage 2.

Figuur 2: Evolutie aandeel oudere leden van erkende Vlaamse sportfederaties (data uit het Kennisplatform Sport Vlaanderen).

Evolutie ledencijfers erkende Vlaamse sportfederaties

Tabel 1: Evolutie aandeel oudere leden van erkende Vlaamse sportfederaties (data uit het Kennisplatform Sport Vlaanderen).

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
55-64 jaar	9,12%	8,80%	9,34%	9,76%	9,81%	9,95%	10,11%	9,94%	9,85%
65-74 jaar	6,68%	6,56%	7,15%	7,74%	8,04%	8,33%	8,58%	8,52%	8,56%
75-84 jaar	2,86%	2,82%	2,91%	3,17%	3,27%	3,74%	3,84%	3,96%	4,13%
85+	0,32%	0,34%	0,40%	0,48%	0,48%	0,52%	0,56%	0,59%	0,76%
Totaal 55+	18,98%	18,52%	19,80%	21,15%	21,61%	22,53%	23,10%	23,00%	23,31%
#leden 55+	228.505	226.800	254.656	282.354	294.322	314.604	317.520	316.304	337.286

10.997

85+ers zijn lid van een sportclub.

Dat is meer dan een verdubbeling in vergelijking met 2014. Wat hun activiteitsgraad in de sportclub ook is, het sociale karakter van hun participatie zorgt dat deze mensen actief blijven in onze samenleving.

Bij alle leeftijdsgroepen zijn er meer mannen dan vrouwen lid van een sportclub. Het aandeel vrouwen is het laagst bij de groep 30-34 jarigen (34,8%). Nadien stijgt dat aandeel opnieuw naar waarden tussen 40,1% en 46,0%. Het aandeel vrouwen is bij de leeftijdsgroep 80-85 jaar even hoog als bij de groep 5-9 jarigen (46,0%).

Populaire clubsporten

Op basis van alle leden en leeftijden zijn voetbal, wielrennen en tennis de populairste clubsporten bij mannen. Gymnastiek, wielrennen en tennis de populairste clubsporten bij vrouwen.

De top 3 bij senioren bestaat uit wielrennen, wandelen en recreatief fietsen. Jongere senioren spelen ook tennis, golf of padel. De 85-plussers spelen vaker petanque. Terwijl wielrennen veruit de populairste sport is bij jonge senioren, neemt wandelen die dominantie over bij oudere senioren. Dansen is het populairst bij 75-84 jarigen. Na 85 jaar is er een sterke daling van het aantal aangesloten leden bij sportfederaties. Sporten met gemiddeld de hoogste leeftijd van leden zijn minigolf, bolsport, (recreatief) fietsen, volkssporten en petanque.

Figuur 3 en figuur 4 (p. 7) tonen de veranderende populariteit van sporten bij de oudere bevolking. De eerste figuur toont de evolutie van de 10 populairste sporten bij mannen, de tweede figuur de evolutie bij vrouwen.

De meest populaire sport, m.a.w. de sport met de meeste ouderen als lid, wordt bovenaan in de grafiek getoond. De 10de populairste ligt op de X-as. De piek van het totale aantal sportende leden bij vrouwen lijkt hoger te zijn dan de hoogste waarde bij mannen, maar het gaat hier alleen over de 10 populairste sporten. Er zijn nog steeds meer mannelijke senioren lid van een sportclub dan vrouwen.

Bij mannen is de clubsportdeelname het hoogst bij 50-54 jarigen. De participatie blijft de jaren nadien hoog tot en met de leeftijd

Op basis van lidmaatschap zijn dit de populairste sporten bij ouderen in Vlaanderen:

wielrennen

wandelen

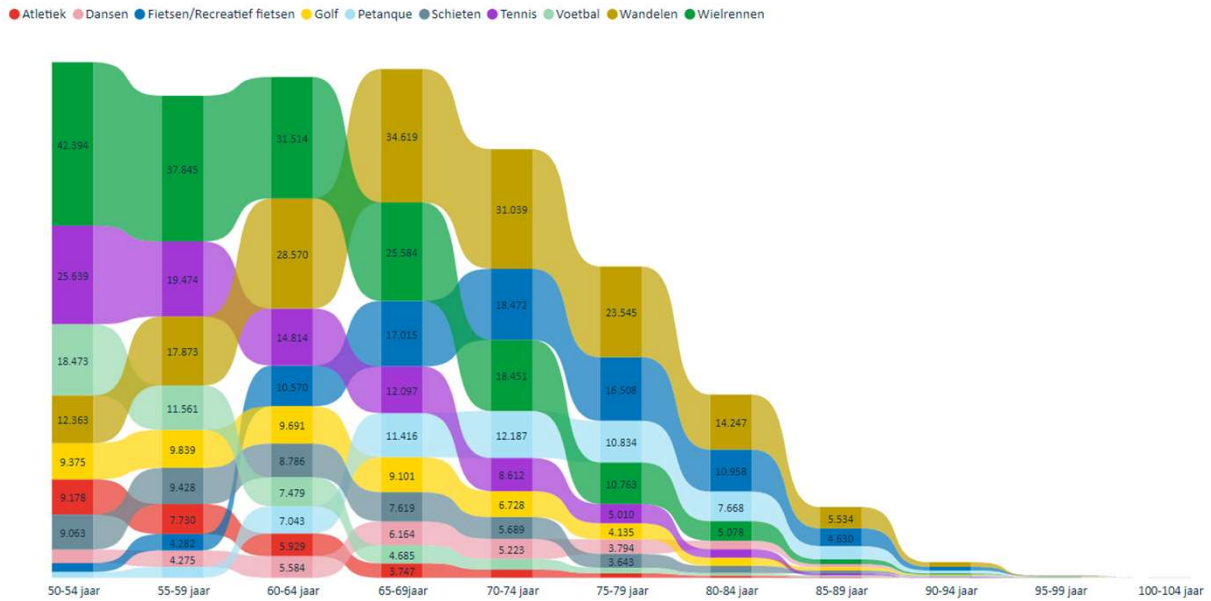

recreatief
fietsen

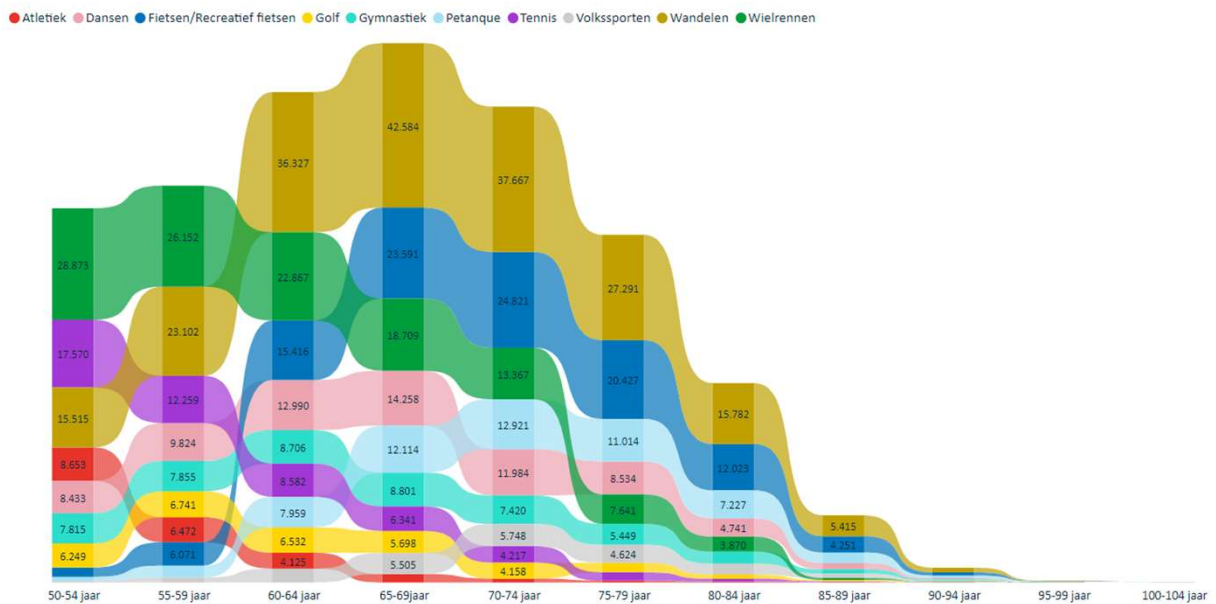
65-69 jaar. Sporten met een dalende populariteit naar mate de leeftijd toeneemt, zijn tennis, voetbal en atletiek. Sporten als schieten, golf, wandelen en petanque worden populairder bij oudere leeftijdsgroepen.

Bij vrouwen is er net een ledenpiek op die leeftijd (65-69 jaar). Sporten als wielrennen, tennis en atletiek worden minder populair met de leeftijd, wandelen, fietsen, gymnastiek en dans scoren dan beduidend hoger in de ranking.

Figuur 3: Evolutie aantal oudere mannelijke leden van 10 meest populaire erkende Vlaamse sportfederaties (data uit het Kennisplatform Sport Vlaanderen).

Figuur 4: Evolutie aantal oudere vrouwelijke leden van 10 meest populaire erkende Vlaamse sportfederaties (data uit het Kennisplatform Sport Vlaanderen).

Sporten en bewegen

Om het effectieve beweeggedrag van senioren in kaart te brengen, meten we het beweeggedrag en de mate van sportparticipatie. Voor het beweeggedrag hanteren we als maatstaf de beweegnorm voor senioren. Welk aandeel van de senioren beweegt voldoende? De beweegnorm voor senioren, gepubliceerd door Gezond Leven, geeft de volgende opties;

- Je beweegt minstens 150 tot 300 minuten per week aan matige intensiteit
- Je beweegt 75 tot 150 minuten per week aan hoge intensiteit
- Je beweegt minstens 150 minuten aan een combinatie van matige en hoge intensiteit

Er zijn ook specifieke aanbevelingen bij deze richtlijnen;

- Vermijd urenlang stilzitten en onderbreek zitmomenten regelmatig; om de 20 tot 30 minuten als het kan.
- Als ouderen meer dan de helft van de dag stilzit, dienen ze per week 300 minuten matig tot hoog intensief te bewegen.
- Ouderen doen best 3 keer per week specifieke activiteiten om hun spieren te verstevigen of evenwicht of lenigheid te oefenen. Die soorten beweging zijn belangrijk omdat ze je letterlijk steviger in je schoenen doen staan en het risico op vallen verminderen en je zelfstandigheid verhogen. Deze activiteiten tellen mee in je wekelijks aanbevolen portie beweging.

Bewegen

Bij de 65- tot 74-jarigen in Vlaanderen beweegt 63,7% minstens 150 minuten per week matig tot hoog intensief volgens de Gezondheidsenquête van 2018. Bij de 75-plussers daalt dat tot 39,9%.

In de Preventiebarometer van 2022 geeft 79% van de 65-74 jarigen aan dat ze minstens 150 minuten per week matig tot

hoog intensief bewegen. Dat zijn er dus meer dan in de Gezondheidsenquête. Bij de 75-plussers is dit nog steeds 71%. We kunnen wel niet met zekerheid zeggen of de Vlaming dan ook effectief meer is gaan bewegen omdat de manier van bevragen anders is dan in de Gezondheidsenquête die hierboven beschreven staat.

Sportparticipatie

Lidmaatschap is een sterke indicator om structurele sportparticipatie in sportclubs te beschrijven, maar het zegt niet alles over de effectieve vrijetijdsbesteding van deze populatie. Via surveydata kunnen we inzicht krijgen in de frequentie waarmee senioren sporten en bewegen in Vlaanderen.

De meest recente bevraging over sportparticipatie is de Survey Statistiek Vlaanderen uit 2022. Tabel 2 geeft een inzicht in de wekelijkse (minstens één keer per week) en jaarlijkse (minstens één keer per jaar) sportparticipatie volgens leeftijd en geslacht. Daarin stellen we vast dat de helft van de 65-plussers (50,3%) aangeeft wekelijks te sporten. Het aandeel wekelijkse sporters is bij 50-64 jarigen gelijk aan het gemiddelde voor de hele bevolking en sterk gelijkaardig aan de groep 35-49 jarigen. De groep jongeren die wekelijks sport, is significant groter.

Ook als we kijken naar het jaarlijks sporten is er een duidelijk verschil op basis van leeftijd; jongere groepen uit de samenleving sporten frequenter dan oudere leeftijdsgroepen.

In het onderzoek zien we ook significante verschillen op basis van gezinssamenstelling en opleidingsniveau. Hoogopgeleiden en gezinnen met kinderen sporten frequenter dan hun laagopgeleiden of gezinnen zonder kinderen.

Deze resultaten bevestigen de inzichten op basis van de bevolkingspiramide en de ledenpiramide. De oudere leeftijdsgroepen zijn niet alleen ondervertegenwoordigd in de georganiseerde sport, ze doen ook minder frequent aan sport (al dan niet in clubverband).

Omdat we geen vergelijkingspunt hebben met voorgaand surveyonderzoek, kunnen we niet vaststellen of de groep actief sportende senioren toeneemt of daalt. De Participatiesurvey, een onderzoek van Vlaamse universiteiten in opdracht van de Vlaamse overheid naar het participatiegedrag van Vlamingen, gaf aan dat er sinds 2009 geen significante wijzigingen zijn in het sportgedrag van senioren. In deze survey wordt gepeild naar minstens één actief sportcontact.

Figuur 5 toont aan dat er voornamelijk bij jongeren (15-17 jaar) een daling heeft plaatsgevonden in 2020 (net voor de coronauitbraak). In 2020 gaf 44,9% van respondenten tussen 65 en 85 jaar aan minstens één keer sportactief te zijn. In dit onderzoek worden mensen ouder dan 85 jaar niet bevraagd. Daardoor missen we een perspectief op de oudste groep in onze samenleving. Deze groep werd wel bevraagd in de Survey van Statistiek Vlaanderen.

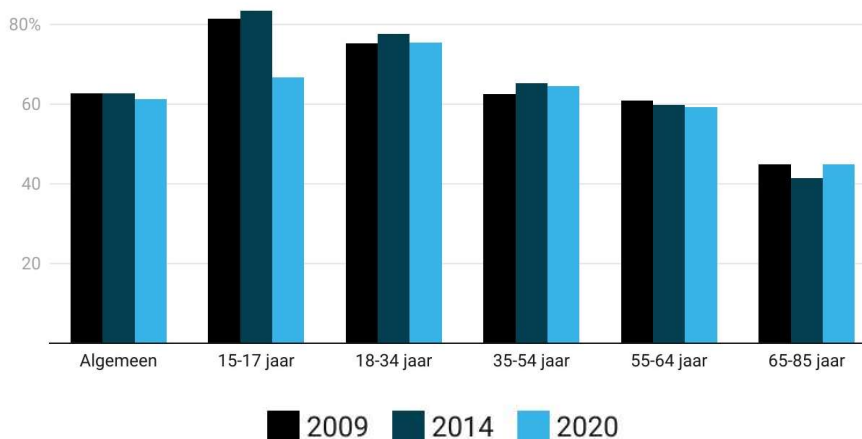
Als we ouderen tussen 65 en 85 jaar in de Monitor Sport en Bewegen van Sport Vlaanderen vragen welke sporten ze voornamelijk beoefenen, vormen wandelen (75,6%) en fietsen/recreatief fietsen (61,7%)

de populairste sporten. De op twee na populairste sport fitness (8,2%) is al een stuk minder populair. De andere sporten in de top 10 zijn zwemmen (4,4%), yoga (4,2%), golf (3,6%), joggen/recreatief lopen (3,6%), dansen (3,4%), tennis (3,4%), gymnastiek (2,8%) en mountainbike (2,2%).

Tabel 2: Aandeel wekelijkse en maandelijkse sporters in 2022 (surveydata van Statistiek Vlaanderen).

	Sport minstens wekelijks	Sport minstens jaarlijks
Totale steekproef	58,6%	86,5%
18-34 jarigen	67,6%	94,5%
35-49 jarigen	58,7%	90,9%
50-64 jarigen	58,1%	87,1%
65 jaar en ouder	50,3%	73,7%
Man	59,3%	87,4%
Vrouw	58,0%	85,5%

Figuur 5: Aandeel sporters met minstens één sportcontact in 2009, 2014 en 2020 (surveydata uit de Participatiesurvey).

Lidmaatschap van sportclubs

De lidmaatschapspiramide van Vlaamse sportfederaties vertoont het profiel van een heel jonge bevolking; een brede lage basis en een smalle top.

Ouderen (hier vanaf 60 jaar) zijn minder goed vertegenwoordigd in de sportclub (18% van alle leden) dan in onze samenleving (28% van de bevolking).

Het aandeel senioren als leden van erkende Vlaamse sportfederaties is de afgelopen jaren sterk gestegen; het aandeel van alle 55+'ers steeg van 1 op vijf in 2014 naar bijna 1 op vier in 2022.

Bij mannen is de clubsportdeelname het hoogst bij 50-54 jarigen. De participatie blijft de jaren nadien hoog tot en met de leeftijd 65-69 jaar. Sporten met een dalende populariteit naarmate de leeftijd toeneemt, zijn tennis, voetbal en atletiek. Sporten als schieten, golf, wandelen en petanque worden populairder bij oudere leeftijdsgroepen.

Bij vrouwen is er net een ledenpiek op de leeftijd 65-69 jaar. Sporten als wielrennen, tennis en atletiek worden minder populair met de leeftijd. Wandelen, fietsen, gymnastiek en dans scoren dan hoger in de ranking.

Sportdeelname

79% van de 65-74 jarigen aan dat ze minstens 150 minuten per week matig tot hoog intensief bewegen (= de beweegnorm). Bij de 75-plussers is dit nog steeds 71% (Preventiebarometer).

50,3% van >65-jarigen zegt minstens wekelijks te sporten. 73,7% geeft aan minstens jaarlijks te sporten (Survey Statistiek Vlaanderen).

De populairste sportactiviteiten bij senioren zijn wandelen, (recreatief) fietsen en fitness (Monitor Sport en Bewegen). De oudere leeftijdsgroepen zijn niet alleen ondervetegenwoordigd in de georganiseerde sport, maar ze doen ook minder aan sport (al dan niet in clubverband).

Sinds 2009 zien we geen we significant verandering in sportparticipatie (actief sportcontact tijdens het afgelopen jaar) (Participatiesurvey).

Belangrijkste drempels om te sporten en te bewegen zijn gezondheidsproblemen, mensen die zichzelf te oud vinden of aangeven een slechte conditie te hebben (Monitor Sport en Bewegen).

Bijlage 1 Populaire clubsporten bij de oudere bevolking (1/2)

Populairste clubsport 50-64 jarigen					
	Sport	Vrouwen	Mannen	Totaal	Aandeel doelgroep
1	Wielrennen	29.433 [11]	38.309 [11]	67.742	4,88%
2	Tennis	11.315 [3]	16.735 [2]	28.050	2,02%
3	Wandelen	15.665 [2]	11.478 [4]	27.143	1,95%
4	Golf	6.668 [4]	9.700 [6]	16.368	1,18%
5	Padel	5.739 [6]	10.049 [5]	15.788	1,14%
6	Voetbal	1.950 [16]	11.811 [3]	13.761	0,99%
7	Atletiek	4.504 [8]	5.355 [8]	9.859	0,71%
8	Schieten	1.040 [19]	8.458 [7]	9.498	0,68%
9	Dansen	6.188 [5]	2.523 [15]	8.711	0,63%
10	Fietsen/recreatief fietsen	2.694 [9]	2.908 [13]	6.967	0,50%

Populairste clubsport 65-74 jarigen					
	Sport	Vrouwen	Mannen	Totaal	Aandeel doelgroep
1	Wandelen	25.177 [1]	19.405 [1]	44.582	6,15%
2	Wielrennen	13.460 [2]	17.504 [2]	30.964	4,27%
3	Fietsen/recreatief fietsen	13.368 [3]	9.304 [3]	22.672	3,13%
4	Petanque	7.923 [4]	7.237 [4]	15.160	2,09%
5	Tennis	3.454 [9]	6.382 [5]	10.838	1,49%
6	Golf	3.737 [7]	6.017 [6]	9.836	1,36%
7	Volkssporten	3.485 [8]	2.634 [10]	9.754	1,35%
8	Gymnastiek	4.466 [6]	1.578 [15]	6.119	0,84%
9	Schieten	398 [20]	4.642 [7]	5.040	0,70%
10	Bowling	2.117 [10]	1.597 [14]	3.714	0,51%

Bijlage 1 Populaire clubsporten bij de oudere bevolking (2/2)

Populairste clubsport 75-84 jarigen					
	Sport	Vrouwen	Mannen	Totaal	Aandeel doelgroep
1	Wandelen	40.581 [1]	32.249 [1]	72.830	15,76%
2	Fietsen/recreatief fietsen	24.425 [2]	17.980 [3]	42.405	9,18%
3	Wielrennen	17.263 [3]	23.733 [2]	40.996	8,87%
4	Petanque	14.442 [4]	13.298 [4]	27.740	6,00%
5	Dansen	11.657 [5]	5.195 [8]	16.852	3,65%
6	Golf	5.317 [8]	8.664 [6]	13.981	3,03%
7	Tennis	4.561 [9]	8.915 [5]	13.476	2,92%
8	Volkssporten	5.907 [7]	4.749 [9]	10.656	2,31%
9	Gymnastiek	7.027 [6]	2.612 [13]	9.639	2,09%
10	Schieten	510 [21]	6.651 [7]	7.161	1,55%

Populairste clubsport 85+					
	Sport	Vrouwen	Mannen	Totaal	Aandeel doelgroep
1	Wandelen	3.090 [1]	2.741 [1]	5.831	2,70%
2	Fietsen/recreatief fietsen	2.478 [2]	2.275 [2]	4.753	2,20%
3	Petanque	1.554 [3]	1.738 [3]	3.292	1,52%
4	Dansen	718 [4]	835 [7]	1.103	0,51%
5	Bowling	616 [5]	382 [8]	998	0,46%
6	Wielrennen	262 [8]	645 [4]	907	0,42%
7	Volkssporten	405 [7]	500 [5]	905	0,42%
8	Gymnastiek	563 [6]	292 [10]	855	0,40%
9	Golf	253 [9]	449 [6]	702	0,33%
10	Schieten	7 [27]	317 [9]	324	0,15%

Bijlage 2 Aandeel 50+ leden van erkende Vlaamse sportfederaties (1/3)

Sportfederatie	Mannen	Vrouwen	Totaal	Aandeel 50+ leden
Vlaamse Wielrijdersbond vzw	48695	39207	87902	49,3%
Wandelsport Vlaanderen vzw	23388	25827	49215	85,8%
Tennis en Padel Vlaanderen vzw	29653	17790	47443	23,6%
OKRA-SPORT + vzw	18089	24931	43020	92,4%
Golf Vlaanderen vzw	18357	11545	29902	62,8%
Sportievak vzw	10909	16519	27428	40,9%
Fros Multisport Vlaanderen vzw	15204	4691	19895	31,9%
Cycling Vlaanderen vzw	12476	6350	18826	32,9%
Sporta-federatie vzw	9536	7477	17013	27,3%
Voetbal Vlaanderen vzw	11107	1205	12312	4,2%
Wind en Watersport Vlaanderen vzw	7304	2932	10236	39,8%
S-Sport // Recreas vzw	3905	5406	9311	61,0%
Danssport Vlaanderen vzw	3131	5169	8300	18,4%
Vlaamse Schietsportkoepel vzw	7420	701	8121	61,0%
Sportvisserij Vlaanderen vzw	6894	486	7380	62,4%
Koninklijke Algemene Vereniging van Vriendenclubs & Federatie Dans en Sport vzw	3531	2568	6099	24,8%
Petanque Federatie Vlaanderen vzw	3777	1902	5679	82,6%
Gezinssport Vlaanderen vzw	2267	3296	5563	21,7%
GymnastiekFederatie Vlaanderen vzw	1064	4364	5428	4,6%
Sportiv vzw	3839	1187	5026	64,7%
Badminton Vlaanderen vzw	3028	1518	4546	20,1%
Vlaamse Atletiekliga vzw	2486	1775	4261	13,5%
Paardensport Vlaanderen vzw	1692	1739	3431	8,1%
Nederlandstalige Liga Voor Onderwateronderzoek En -Sport vzw	2721	644	3365	39,4%
Vlaamse Vereniging voor Watersport vzw	2270	872	3142	62,7%
Vlaamse Zwemfederatie vzw	1501	1506	3007	6,2%

Bijlage 2 Aandeel 50+ leden van erkende Vlaamse sportfederaties (2/3)

Sportfederatie	Mannen	Vrouwen	Totaal	Aandeel 50+leden
Klim- en Bergsportfederatie vzw	2142	793	2935	21,9%
Vlaamse Tafeltennisliga vzw	2435	396	2831	31,7%
Volley Vlaanderen vzw	1249	667	1916	4,8%
Landelijke Rijverenigingen vzw	1190	509	1699	21,4%
Vereniging voor Modelluchtvaartsport vzw	1593	33	1626	68,5%
Basketbal Vlaanderen vzw	1371	170	1541	4,0%
Vlaamse Hockey Liga vzw	911	386	1297	4,8%
Karate Vlaanderen	980	194	1174	11,1%
Judo Vlaanderen vzw	941	211	1152	6,7%
G-sport Vlaanderen	616	435	1051	27,4%
Peddelsport Vlaanderen vzw	727	282	1009	29,0%
Triatlon Vlaanderen vzw	808	180	988	18,1%
WATERSKI & WAKEBOARD VLAANDEREN vzw	595	319	914	26,6%
Bowling Vlaanderen vzw	701	211	912	49,4%
Motorsport Vlaanderen vzw	666	135	801	32,3%
Vlaamse Boogsport Federatie "Liggende Wip" vzw	523	193	716	56,5%
Koninklijke Belgische Korfbalbond - Vlaamse Liga – vzw	370	194	564	8,4%
Orienteering Vlaanderen vzw	382	125	507	32,1%
Vlaamse Roeiliga vzw	295	184	479	27,8%
Boogsport Vlaanderen vzw	374	89	463	31,6%
Sneeuwsport Vlaanderen vzw	291	139	430	17,0%
Vlaamse Autosportfederatie vzw	337	27	364	32,0%
Vlaamse Ju-Jitsu Federatie vzw	330	34	364	9,0%
Squash Vlaanderen vzw	305	24	329	18,2%
Liga van Vlaamse Zweefvliegclubs vzw	310	7	317	41,0%
Vlaamse Handbalvereniging vzw	224	64	288	4,0%

Bijlage 2 Aandeel 50+ leden van erkende Vlaamse sportfederaties (3/3)

Sportfederatie	Mannen	Vrouwen	Totaal	Aandeel 50+leden
Vlaamse SnookerFederatie vzw	269	6	275	38,2%
Skate Vlaanderen vzw	162	111	273	5,5%
Vlaamse Reddingsfederatie vzw	186	82	268	7,8%
Vlaamse Zaalvoetbalbond vzw	252	6	258	2,9%
Vlaamse Vechtsport Associatie vzw	218	26	244	9,3%
Vlaamse Boks Liga vzw	179	40	219	6,1%
Vlaamse Kickboks en Muaythai Organisatie vzw	183	23	206	2,4%
Vlaamse Wushu Federatie vzw	79	127	206	38,6%
Verbond Van Vlaamse Speleologen vzw	148	44	192	30,1%
Taekwondo Vlaanderen vzw	141	29	170	4,0%
Vlaamse Schermbond vzw	95	30	125	9,9%
Federatie van Amateurs Motorcrossbonden van Vlaanderen vzw	121	1	122	12,2%
Baseball Softball Vlaanderen vzw	90	31	121	4,9%
Vlaamse Schaatsunie vzw	70	39	109	4,3%
Rugby Vlaanderen vzw	60	13	73	1,5%
Cricket Vlaanderen vzw	55	5	60	3,8%
Grapppling Vlaanderen vzw	46	7	53	2,2%
Federatie Disco, Show en Freestyle vzw	27	20	47	5,6%
Vlaamse Gewichtheffers en Powerlifting Federatie vzw	23	6	29	3,5%
Flemish American Football League	1		1	0,2%

Bijlage 3 Vergrijzing en ontgroening van de Vlaamse bevolking

We zijn in Vlaanderen in 2023 met 6.774.807 inwoners. Dat zijn er ongeveer 76.000 meer dan begin 2022, wat overeenkomt met een aangroei van de bevolking van 1,1%. Tussen 2000 en 2023 groeide de bevolking met 14%.

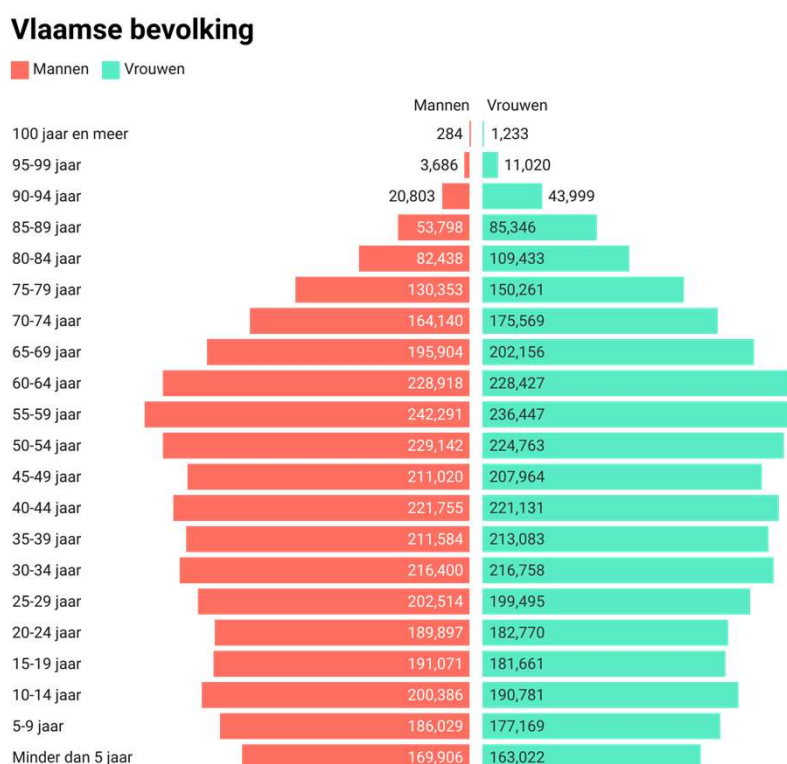
De bevolkingspiramide van het Vlaamse Gewest (zie figuur) vertoont het karakteristieke profiel van een verouderde bevolking: een zware top en een smallere basis. De groep van 55- tot 59-jarigen is de grootste leeftijdsgroep in de bevolking. Het gaat om mannen en vrouwen geboren tussen 1963 en 1967, de babyboomjaren. De leeftijdsgroep van honderdjarigen aan de top telt meer dan 1.500 personen. De bredere leeftijdsgroep van 85-plussers staat voor 3,3% van de totale bevolking.

De veroudering van de bevolking, een stijgende levensverwachting en een dalend geboortecijfer (denataliteit) wordt vaak omschreven als **vergrijzing of ontgroening van de samenleving**.

Onze bevolking telt ook meer vrouwen dan mannen: 102 vrouwen tegenover 100 mannen. Bij de oudere bevolking is het overwicht van vrouwen veel groter. In 2023 zijn er

- 120 vrouwen tegenover 100 mannen bij 65-plussers
- 180 vrouwen tegenover 100 mannen bij 85-plussers
- 342 vrouwen tegenover 100 mannen bij 100-plussers

Figuur: Bevolkingspiramide voor het Vlaamse Gewest (2023).

De bevolkingsvooruitzichten voor Vlaanderen, ontwikkeld door het Federaal Planbureau; FOD Economie en STATBEL gaan uit van een verdere vergrijzing van de samenleving (zie tabel). Het aandeel 65+'ers zal verder stijgen naar 25,4% in 2050 en 25,7% in 2070. Ook het aandeel 85+'ers gaat er sterk op vooruit van 5,5% in 2050 naar 6,3% in 2070.

Door die verdere vergrijzing van onze bevolking, stijgt de afhankelijkheidscoëfficiënt of het aandeel ouderen in de bevolking ten opzichte van de arbeidsactieve bevolking.

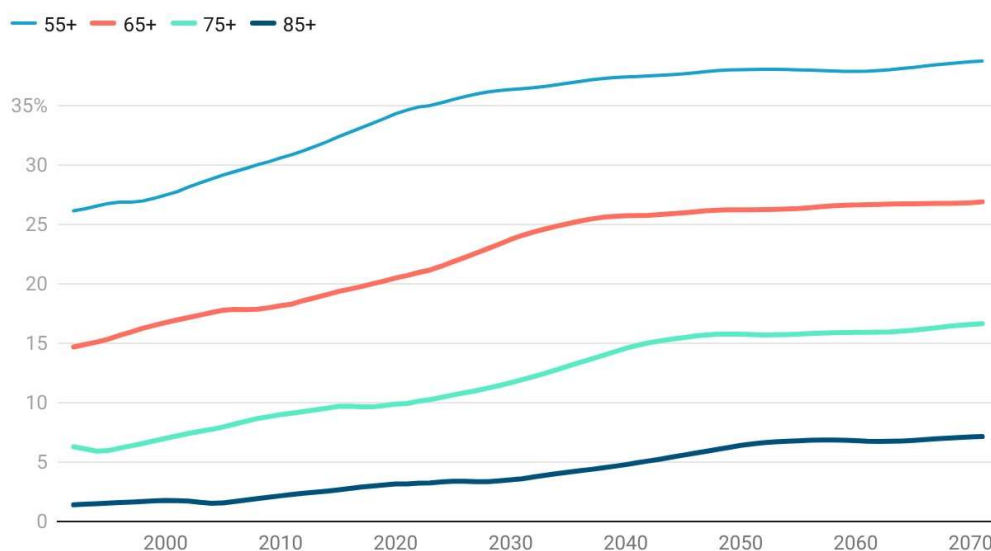
De Vlaamse bevolking en voornamelijk de babyboomgeneratie zal verder vergrijzen met een toppunt rond 2040. Deze voorspelde evolutie is zichtbaar in onderstaande figuur.

De gemiddelde leeftijd van onze samenleving zal verder stijgen naar 39,89 jaar in 2050 en 40,51 jaar in 2070. Vandaag is de levensverwachting 79 jaar bij mannen en 84 jaar bij vrouwen. Kinderen die in 2070 geboren worden, zullen een levensverwachting hebben van respectievelijk 86 en 89 jaar.

Tabel: Bevolkingsvooruitzichten voor Vlaanderen (Federaal Planbureau, FOD Economie, STATBEL)

Sportfederatie	2023	2050	2070
Aandeel 65-plussers	19,9%	25,4%	25,7%
Aandeel 85-plussers	2,7%	5,5%	6,3%
Afhankelijkheidscoëfficiënt (67-plussers/ 18 tot 66-jarigen)	17,3%	24,4%	25,9%

Figuur: Aandeel ouderen in de Vlaamse bevolking

COLOFON

De publicatie 'Sport en bewegen bij de oudere bevolking' is een uitgave van Sport Vlaanderen, tot stand gekomen via een samenwerking tussen de diensten Kennis- en Innovatiecentrum Sport (KICS), Afdeling Sportpromotie en het Datawarehouse van Sport Vlaanderen.

Deze publicatie is ook te raadplegen via sport.vlaanderen/kennisplatform.

Eindredactie

Eva Vonck, Lieve Callens en Jasper Truyens

Maart 2024

Depotnummer D/2024/3241/125

Verantwoordelijke uitgever

Philippe Paquay
Administrateur-generaal
Agentschap Sport Vlaanderen
Simon Bolivarlaan 17, 1000 Brussel

SPORT.
VLAANDEREN